



Y historie



Editie 2023

De oprichting van Zeilvereniging Het Y in 1885

Voorwoord bij de eerste Y- historie



Het IJ in 1850 (Wikipedia)

Zet het blauw
van de zee
tegen het
blauw van de
hemel veeg
er het wit
van een zeil
in en de
wind steekt op

Willem Hussem, 1961



Het gedicht 'Zet het blauw van de zee' van Willem Hussem uit 1961 is tekenend voor de passie voor zeilen van Y-leden. Een passie die al sinds 1885 bij ons bestaat.

Tot 1865 strekte het IJ zich nog uit van Amsterdam tot aan de duinenrij van de Noordzee, maar tijdens de aanleg van het Noordzeekanaal (1865-1872) veranderde het IJ grotendeels in polderland. Na het Haarlemmermeer was nu ook een tweede zeilgebied voor de watersport grotendeels verloren gegaan.

De behoefte aan groter water om op te zeilen en een haven aan het IJ was voor 21 'Heeren' de aanleiding om in 1885 zeilvereniging Het Y op te richten. Er is veel gebeurd sinds 1885. Twee wereldoorlogen en diverse oorlogen 'verderop' gingen voorbij, waarbij vooral de Tweede Wereldoorlog hard op de vereniging drukte.

We verhuisden van de Westerdoksdijk naar de Grashaven in Amsterdam-Noord, tegenwoordig de plek van het Shell-gebouw, nu de A'dam toren. In jaren vijftig trokken we naar Durgerdam, waar later Enkhuizen en Marken bijkwamen. Gelukkig ging de Markerwaard niet door, zodat we nog steeds een prachtig, weids zeilgebied voor de deur hebben liggen.

Generaties zeilers en zeilsters, maar ook generaties schepen passeerden de revue. Het verschijnen van ons lustrumboek in 2020 ter gelegenheid van ons 135-jarig bestaan maakte ons ervan bewust hoe rijk de geschiedenis van de vereniging is. Maar ook dat die nog maar bij weinig huidige leden bekend is. Daar willen we in voorzien met de nieuwe serie historische Y-specials. De redactie maakt jaarlijks een vijfde editie van het Y-journaal met daarin een speciale gebeurtenis of een specifiek onderwerp uit de geschiedenis van de vereniging. Elk jaar wordt deze special als 'collectors item' verspreid onder de meer dan 100 vrijwilligers; andere leden kunnen het desgewenst ook aanschaffen.

Dit is het eerste nummer van deze nieuwe reeks, met een overzicht van de geschiedenis van de vereniging in de vorm van een tijdlijn. Daarna volgt een facsimile uit het 40-jarig lustrumboek van

Ernst Crone uit 1925. Het gaat over de oprichting van ZV Het Y.

In de volgende nummers zullen elk jaar 'capita selecta' uit de geschiedenis volgen, zoals de bijna-opheffing in 1932 of de verhuizing naar Durgerdam; een overzicht van de ontwikkeling van schepen van de vereniging; markante leden, zoals Willem de Vries Lentsch, Wiebe Draijer en Paul Nieman; bijzondere reizen die door leden werden gemaakt en nog vele andere onderwerpen. De redactie heeft daarin de vrije hand, enige voorwaarde: het moet gaan over de geschiedenis van ZV Het Y.

De redactie van dit nummer bestond uit Henk Dessens, Willem Melching en ondergetekende. Elk jaar kunnen andere leden aanschuiven.

Natuurlijk zullen we dankbaar gebruik maken van het werk onze voorgangers op dit gebied. Ernst Crone (1925) werd al genoemd. Ook bij het 100-jarig bestaan in 1985 verscheen een gedenkboek van de hand van Nils Luger en in 1995 werd dit gevolgd door het onovertroffen 'zout en zoet' onder redactie van Bruno Bouberg Wilson en Ton Wegman. Tenslotte kregen we van Ton Wegman digitale reproducties van originele foto's uit de collectie van Het Scheepvaartmuseum die hij en Elisabeth Spits in 2005 voor een fraaie historische kalender gebruikten.

Ik ben blij met dit nieuwe project. Naast een bloeiende vereniging, vooral door die 100 vrijwilligers, is een band met het verleden een goed uitgangspunt voor een mooie toekomst.

Bob van der Winden
Voorzitter van Zeilvereniging Het Y
Oktober 2022

Zeilvereniging Het Y in de lijn van de tijd

Om de toekomstige onderwerpen in deze serie 'Y-historie-cahiers' enigszins te kunnen plaatsen heeft de redactie een beknopte tijdslijn gemaakt van de zeil-pleziervaart bij het Y (en haar voorgangers). We hebben geenszins de illusie dat deze opsomming volledig is, beetje bij beetje zullen we in de toekomstige cahiers verder op de geschiedenis ingaan.

- Rond 1600** Begin van de 'speeljachten': de burgemeester van Amsterdam had naar verluid het eerste jacht – op het IJ...
- 1600** Simon Stevin bouwde de eerste zeilwagen voor Prins Maurits (haalde 20 knopen op het strand!)
- 1622** Eerste jachthaven in Amsterdam bij de oude stadsherberg (waar tegenwoordig het havengebouw staat) – tot 1781
- 1625** Jachthaven aan de Amstel (bij de Blauwbrug) bij elkaar zijn er al honderden kajuit-speeljachten
- 1693** Jachthaven op Kattenburg,
- Rond 1750** Langs de Zaan en in Friesland vinden geregeld hardzeilwedstrijden plaats
- 1775** Eerste zeilregatta voor de 'Silver Cup' op de Theems
- 1815** Royal Yacht club in London opgericht, gevolgd door Stockholm en Le Havre
- 1846** Koninklijke Nederlandsche Yachtclub opgericht door Prins Hendrik - opgeheven in 1880
- 1848** Amsterdam splitst zich af: de (Koninklijke) Nederlandsche Zeil & Roeivereniging wordt hier opgericht (de 'Koninklijke', nu in Muiden). Ondertussen worden ook andere verenigingen opgericht; in Friesland, Amsterdam en Rotterdam (De Maas).
- 1881** Het tijdperk van 'Admiraal Clignett' met zijn boeier Charlotte begint in Sneek bij de hardzeilwedstrijden
- 1884** Clignett maakt school: in Amsterdam maken Jaski, Altink, de Bruïne en Klingenspoor een plan voor een nieuwe jachthaven aan het IJ. Ze organiseren eerst een 'tocht naar Zaandam' met 20 schepen
- 1885** Oprichting van Zeilvereniging Het IJ (3 april 1885). Een maand later wordt de eerste IJ-haven geopend aan de Westerdoksdijk.
- 1886** Bijna vanaf het begin verschijnen onregelmatig de Y-berichten (vanaf 1886 wordt de Y gebruikt), en jaarlijks het Y-jaarboekje
- 1887** Het Y heeft al 380 leden, en er liggen 37 schepen en 20 open boten in de Y-haven. Maar de evenementen voeren bij het Y de boventoon: tochten, feesten en partijen, het kan niet op.
- 1890** De 'Verbonden Zeilverenigingen' (later Watersportverbond) wordt de nieuwe koepel van de watersport.
- 1895** Grote zeilwedstrijd t.g.v. het 10-jarig bestaan van het Y: de prijzen staan nog in onze prijzenkast...
- 1910** 25-jarig bestaan van Het Y. Er wordt al gezeild naar Denemarken, Engeland, België. Met een grote internationale zeilwedstrijd op het IJ.
- '14-'18** Door de oorlog zakken de activiteiten in, maar alweer in 1921 organiseert men een 'Amsterdamse Zeilweek', samen met de Koninklijke.



Voorzitter Altink op 30 mei 1897 aan boord van de boeier Elisabeth van voorzitter Altink. V.l.n.r.: G. Crone, Bürger, P. Altink en E.H. Crone (Collectie Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam)

- 1918** Verhuizing van de Westerdoksdijk naar de Grasweg (Noord - waar later het Shell-gebouw, nu Amsterdam-toren zou verrijzen). De kosten zijn hoog: 74.000 gulden, dat zou nu een half miljoen Euro zijn.
- 1922** Eerste jeugdzeillessen bij Het Y.
- 1925** 40 jarig jubileum: Ernst Crone schrijft het gedenkboek (zie verder in deze Y-historie). Burgemeester de Vlucht wordt Ere-voorzitter, op de Zuiderzee wordt de One Ton Cup georganiseerd en gewonnen door Y-lid de Vries Lentsch jr.
- 1932** De crisis slaat hard toe, en de haven loopt leeg. In 1932 was de financiële situatie zo deplorabel dat het bestuur (onder voorzitter Ernst Crone) voorstelt de vereniging op te heffen. De ledenvergadering weigert, en het bestuur treedt af. De vereniging sukkelt verder, maar blijft wel overeind.
- 1934** De speciaal opgerichte 'jeugdvereniging' van het Y de Zeeuwse klipper 'Lichtstraal' (die ligt nog steeds in Durgerdam!)
- '40-'45** De meeste schepen worden door de Duitsers gestolen, de haven wordt als onderzeeboothaven gebruikt en grotendeels vernield.
- 1951** De verkenningen tot een fusie van Amsterdamse Watersportverenigingen (Aeolus, de Koninklijke en Het Y) lopen op niets uit
- 1952** Het Y verhuist naar Durgerdam: buiten de Oranjesluizen. De eerste havenmeester was Eldert Porsius, Durgerdammer, na zijn overlijden in 1953 wordt hij opgevolgd door zijn zoon Jan en diens vrouw Greet Porsius. Tot 1979. Kleinzoon en Y-lid Ruud Porsius kreeg in 2021 de Paul Niemanprijs.
- 1954** Begin van de eerste 'Buiten-IJ zeilwedstrijden' na de oorlog. De wedstrijd in de Pampusklasse is altijd het absolute hoogtepunt.
- 1955** Het eerste clubschip wordt in gebruik genomen (ontwerp: Nicolaas Kroeze). Vanaf dan worden er ook elke dinsdagavond clubwedstrijden gezeild.

- 1957** De Schellingwouderbrug wordt geopend en de haven in Durgerdam wordt populairder dan ooit. Het pontje verschijnt en de 'overkant' wordt inmiddels gebruikt. Begin van de Trintel race (nu Pampus regatta).
- 1962** Bij zijn afscheid als bestuurslid stelt Paul Nieman 'zijn' prijs ter beschikking, Deze wordt voor het eerst toegekend aan hoogleraar en latere minister (en jachtontwerper uit liefhebberij) Wiebe Draaijer.
- 1963** Eerste Y-torenrace – altijd aan het begin van het seizoen
- 1965** De plannen voor de inpoldering van de Markerwaard brengen een ware paniek teweeg bij de Amsterdamse Watersportverenigingen: langs de Noord-Hollandse kust zou alleen een smal randmeer overblijven..
- 1969** De oplossing wordt gevonden in Enkhuizen: de Koninklijke opent daar de Buishaven. De Vereniging van Kustzeilers, Almere, ZVhetY garanderen liggers, waarop Enkhuizen de Compagnieshaven realiseert.
- 1973-75** Het Y pacht een deel van de (toen nog vrijwel lege) haven van Marken: op 7 juni 1975 wordt de 'Westhaven' door Het Y in gebruik genomen, de WSV Marken aan de andere kant van de steiger. Vaak hadden we gezamenlijk havenmeesters, zoals de legendarische Havenmeester Appel.
- 1976** De jaarlijks Solotocht begint traditioneel in Durgerdam, maar eindigt met een groot feest op Marken. De Solotocht bestaat niet meer, maar de 6 Uren van Het Y finisht tegenwoordig eind juni elk jaar op Marken (en je kan in Durgerdam beginnen).



Een pagina uit een klein fotoalbum met de winnende botter in 1905. (Collectie Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam)



Botterwedstrijd op het (Buiten-) IJ - rond 1900 (Collectie Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam)

- 1979** Begin van de 'tochten per haven': nu nog voortlevend in de jaarlijkse havendag van de Marker liggers (derde weekend van september)
- 1980** Y-leden Siebe en Hennie de Boer varen met de Rollo IV rond de wereld
- 1985** 100 jarig bestaan. Naast een uitgebreid feest en feestelijke tochten verschijnt het jubileumboek '1885 – 1985'. De eerste 'Lady's Cup' wordt verzeild, ook eindigend op Marken. Helaas is deze traditie verloren gegaan.
- 1992-94** De huidige clubbark wordt grotendeels door een groep leden (o.l.v Thieu van Houtert, Jan Arts en Cees Hissink) gebouwd
- 1996** De haven van Durgerdam wordt voor het eerst na 1952 gebaggerd.
- 1996-2021** Havenmeester Piet Roos zwaait de scepter over de Y-haven van Marken
- 2010** Het 125 jarig bestaan van het IJ wordt gevierd met het verschijnen van het jubileumboek 'zout en zoet', en een expositie in het scheepvaartmuseum.
- 2017** Het eerste meerjarenplan voor investeringen wordt door de ALV aangenomen: de vereniging is inmiddels een bredere zeilvereniging: 3 verenigingsschepen worden aangeschaft en de vloot optimisten en lasers uitgebreid. Leden zonder schip in de haven krijgen 50% korting op het passantengeld. Tenslotte wordt het sanitair in deze tijd verbeterd.
- 2020** Door de corona-epidemie kan het 135-jarige lustrum niet doorgaan. Gelukkig hebben we het Lustrumboek 135 jaar ZVhetY nog!
- 2021** Start van een bloeiende samenwerking met de Studentenzeilvereniging Orionis. Onder meer de donderdagse Laser-zeilavonden zijn daarvan het resultaat. De aanwas van jonge(re)leden neemt toe.

Bronnen:

- 'Bladzijden uit de geschiedenis der jachthavens en van de zeilsport te Amsterdam' (1925) Ernst Crone – zie ook verder in dit nummer.
- 'Het water op, 400 jaar pleziervaart in Nederland' (1990) Frans Jorissen et.al.
- De volgende boeken zijn te vinden op de website van ZVhetY onder publicaties:
- 'Zeilvereniging Het Y -1885 – 1985' (1985) E.N.J. Luger
- 'zout en zoet' (1996) Bouberg Wilson, Brugman, Wegman, Poot, de Jager (red.)
- '125 jaar Zeilvereniging Het Y' (2010) Ton Wegman en Elisabeth Spits
- 'Lustrumboek 135 jaar ZVhetY' (2020) Henk Dessens en Evert Nieuwenhuis (red.)

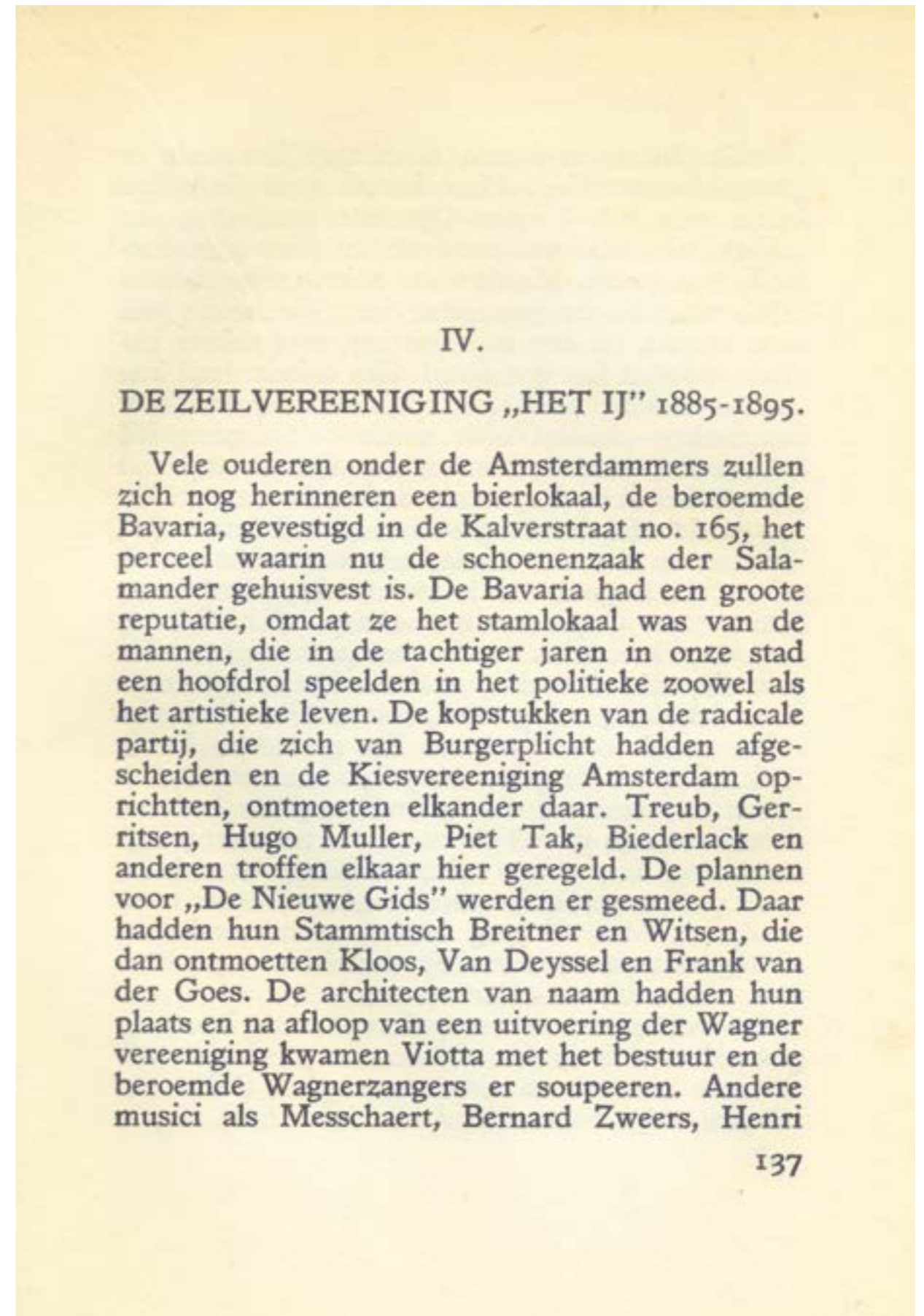


De oprichting van Het Y - Ernst Crone (1925)

Nette heren en ook wel dames hadden het aan het einde van de negentiende eeuw buitengewoon druk met het oprichten van verenigingen. Elke dag kwam er wel een handjevol bij. De toegenomen welvaart, de hang naar gezelligheid en de opkomst van nieuwe hobby's waren aanleiding om een vereniging op te richten. Veel van deze nieuw hobby's zoals voetbal, fotografie en ook zeilen waren uit Engeland komen overwaaien. Dat land gaf toentertijd de toon aan wanneer het om nieuwigheden ging.

De nieuwe hobby's hadden een technische achtergrond zoals fotografie, maar ook lichaamsbeweging en natuurbeleving stonden hoog in aanzien. Frisse lucht en beweging golden als een goede remedie voor het drukke en vieze stadsleven. Veel verenigingen waren het domein van de gegoede burgerij die over voldoende geld én vrije tijd beschikte. De beschrijving van het café waar men bijeenkwam leest als een who is who van liberaal en artistiek Amsterdam. Ook onze oprichters waren niet van de straat.

In deze Y-historie een facsimile van de pagina's 137 tot 154 van 'Bladzijden uit de geschiedenis der jachthavens en van de zeilsport te Amsterdam' (1925) Ernst Crone (inclusief de illustraties).



Brandts Buys en Anton Averkamp kon men er geregeld aantreffen. Daar kwamen de liefvallige leden van het Wiener Operette gezelschap en andere tooneelkunstenaars als zij hier gastvoorstellingen gaven. Maar er was ook de wethouders-tafel, waaraan burgemeester van Tienhoven wel eens aanzat, na een avondzitting, met enkele bevriende leden van den Raad. Een enkele maal kon men aan deze tafel zien zitten den ouden heer Bispinck — wiens beide zoons ook al geregelde bezoekers waren — met zijn stoofje, waarop zijn glas gewarmd werd. . . . voor de koude voeten. Dan was er de tafel der hoogleraren, van Förster, Pel, Tilanus en die der studenten, waaromheen zich schaarden Regout, de latere minister, Ledeboer, Smits van Ooyen, van Lennep, Jhr. Six en anderen. Door allen werd zwaar geredetwist, ieder over zijn vak; er werd gerookt en het bier gedronken, dat de gezellige en gemoedelijke Duitsche kellnerinnen rondbrachten. De geestdrift laaide vaak fel op als de geleerden of de kunstenaars het niet eens waren of als iemand vergeten had het deksel van zijn glas te sluiten en de anderen ijlings torenhoog hun eigen glazen daarop stapelden, waarop de ongelukkige nieuwe glazen moest laten rondgaan. Maar al ging men 's avonds wel eens als tegenstanders uiteen, een volgenden dag schoof men weder bij elkander.

De vreemden, die er ook wel eens kwamen, gevoelden zich in het milieu niet thuis en verdwenen meestal na het eerste glas. (Nico van Harpen, Alg. Handelsblad 28 Nov. 1922).

Waren wij het lokaal binnengetreden en hadden wij na een oogenblik van aarzeling — om te wennen aan de luidruchtigheid van het gezelschap en aan de dikke rook, die de heeren half onzichtbaar maakte — gezocht naar een groepje waarbij wij ons op ons gemak konden gevoelen, dan hadden wij al spoedig eenige heeren ontdekt, misschien op nog wat luider toon sprekend en nog zwaarder dampend en zeker met een meer gebruinde gelaatskleur dan de anderen. Wij hadden opgevangen brokken van hun gesprek en iets gehoord van veel wind, maar reven. . . . niet noodig, van aanschaffen van nieuwe zeilen, over de klasse-indeeling van boeiers of over de vlugheid der kielbooten. Natuurlijk dat wij naar die heeren onzen stoel hadden geschoven en aan hen onze avonturen verteld: van de stormachtige winden, die over ons hoofd woeien en de torenhooge zeeën, die onzen bodem trachtten te bedelven. Een gemoedelijke overdrijving past nu eenmaal den zeiler. Dien avond waren wij in kennis gekomen met de heeren Piet Altink Jr., C. Jaski, de Bastet's, de beide broers Bispinck, met de heeren Piet de Bruïne en P. Klingenspoor, den neef van den heer Altink. Maar een volgenden keer hadden wij er zeker meer zeilers ontmoet.

Doch ondanks de gezelligheid, die de zeilers vonden in de Bavaria, maakten naast de zeilverhalen klachten toch een voornaam punt van gesprek uit. Wij hadden kunnen hooren hoe een der heeren alweder onaangenaamheden ondervond door de ongeschikte ligplaats van zijn scheepje aan den IJ-

kant en dat hij opnieuw naar een andere plaats moest omzien. Hij wilde het varen er nu maar aan geven. Wel had hij naar den Amstel kunnen gaan, waar veel gezeild en druk geroeid werd, waar een prettige geest heerschte, waar ook wel een ligplaats was, maar dat vaarwater leek hem toch niet. Wie van een breede watervlakte houdt, die gevoelt zich tusschen de beide oevers niet thuis. Het was slecht zeilwater bovendien door de vele huizen, tengevolge waarvan hier de wind tegengehouden werd, ginds gevaarlijke tocht-hoeken zich vormden.

Als zeilwater was de Amstel nu ongeschikt geworden. Was er slechts een ligplaats geweest aan de IJ-zijde, de zeilerij in Amsterdam zou opleven, waar zij nu door Friesland geheel overvleugeld was.

Hoe anders was toch de oude tijd geweest. Had men toen niet — behalve de jachthaven aan den Amstel — er twee gehad aan het IJ, waar de zeilers te zamen kwamen en na terugkomst van hun tochtjes gezellig bleven napraten in hun huisjes? Hadden de zeilers en met hen de geheele stad niet telkenmale genoten van het zeilen in admiraalschap, waarbij geen der pleziervaartuigen ontbrak en men feestvierde op het water en men later op het land zich den maaltijd en de wijnen goed liet smaken? Thans... ja thans had men den jaarlijkschen wedstrijd van de „Koninklijke” en ook dien van „de Hoop”, welke kwam in de plaats van de oude feesten en die als van ouds nog diner en vuurwerk bood. Voorzeker, het was jaarlijks een evenement, dat men niet had willen missen, en

Zeilvereeniging

der in de haven liggende vaartuigen

NAAM	SOORT	N. EIGENAAR	NAAM	SOORT	N. EIGENAAR
ELIZABETH	BOEIER	M. PALTHUK	TJIBO	MEESCHIP	A. HAARW
WILHEMINA	BOEIER	M. W. B. B. B.	ZWALW	MEESCHIP	M. PALTHUK
VORHOEDER	BOEIER	M. W. B. B.	LUDIA	BOEIER	M. W. B. B.
FLEVO	BOTTER	M. C. B. B.	PEARL	MEESCHIP	M. W. B. B.
ROEDER	BOEIER	M. W. B. B.	ALIDA	MOTOR	A. HERTEL
WITTELIE	MEESCHIP	M. W. B. B.	HAMBIC	BOEIER	M. W. B. B.
ZIZI	MOTOR	M. W. B. B.	WELDER	MEESCHIP	M. W. B. B.
ROEDER	BOEIER	M. W. B. B.	ONHUST	SLOEP	M. W. B. B.
PETRONICA	MEESCHIP	M. W. B. B.	HALFA	MEESCHIP	M. W. B. B.
HELENA	MEESCHIP	M. W. B. B.	SRIE	SLOEP	M. W. B. B.
NETSCHA	MEESCHIP	M. W. B. B.	SIN THAM	MEESCHIP	M. W. B. B.
JUNO	MOTOR	M. W. B. B.	THORA	MEESCHIP	M. W. B. B.
VALA	MEESCHIP	M. W. B. B.	ANNA	MEESCHIP	M. W. B. B.
ADA	MEESCHIP	M. W. B. B.	WILHEMINA	MEESCHIP	M. W. B. B.
SOLE	MEESCHIP	M. W. B. B.	COA HEND	MEESCHIP	M. W. B. B.
METRA	MEESCHIP	M. W. B. B.	ZEDDOW	MEESCHIP	M. W. B. B.
LEINE	SLOEP	M. W. B. B.	BETAV	MEESCHIP	M. W. B. B.
TRAVOEL	MEESCHIP	M. W. B. B.			
WILHEMINA	MEESCHIP	M. W. B. B.	CATHARINA	MEESCHIP	M. W. B. B.
BEHEVE	MEESCHIP	M. W. B. B.	MARIA	MOTOR	M. W. B. B.
ORIGINE	MOTOR	M. W. B. B.			

VERZEKERD BY (M. W. B. B.) 1903

Lijst van vaartuigen, liggende in de jachthaven der Zeilvereeniging „Het IJ” 1903



"Admiraal" J. Cignett



De eerste wedstrijd der Kon. Ned. Yacht Club op het IJ te Amsterdam 10 Sept 1846

voor het publiek leverde de strijd der jachten een fraai schouwspel op. Maar de oude band was er toch niet meer. Een band, leiding, een jachthaven, die hadden het zeilen tot nieuwen bloei kunnen opheffen.

Daar gaan spontaan de glazen omhoog en eenstemmig wordt besloten een poging te doen in die richting en de in Amsterdam kwijnende oudvaderlandsche sport voor ondergang te behoeden.

Spoedig is een plan beraamd. De zeilers worden bijeengetrommeld en dit ging snel genoeg, want al was men doorgaans verspreid, het kleine groepje was gelijk gestemd en voelde zich uit dien hoofde tot elkander aangetrokken; men kende en begroette elkander als sportbroeders. Hoewel het seizoen van 1884 al ten einde was, komen de zeilers op den roden October bijeen in het café de Roode Leeuw op den Vijgendam. En men besluit op den eerstvolgenden Zondag, dat was de 12de, tot feestelijke sluiting van het zeilseizoen een watertocht te houden naar Zaandam. Men zou dan een gezelligen dag hebben en de vloot van Amsterdam, anders verspreid, zou er eens gezamenlijk op uit trekken. Welk een mooi tafereel zou het IJ dan opleveren, gevuld met de zich snel bewegende en hoog getuigde jachten, versierd met kleurige vlaggen en lange wimpels.

Maar men liet het op die vergadering, waar een twintigtal liefhebbers van de Amstelboorden en van het IJ tegenwoordig waren, hier niet bij en kwam, toen ieder het doel van het geopperde plan begrepen en ermede ingestemd had, al spoedig

op een onderwerp van meer algemeenen aard. Enkele bestuursleden toch van vereenigingen daar tegenwoordig, uitten de wenschelijkheid van krachtige aaneensluiting der verschillende zeilen roeivereenigingen hier te lande, ter bevordering van de belangen van al datgene wat met zeilen en roeien in verband staat. De leiders der vergadering knoopten die woorden, die van verder strekking waren, dan hetgeen zij zich voorgesteld hadden te doen, in de ooren en overwogen ze terdege.

Het waren de heeren: C. Jaski, P. Altink Jr., P. de Bruïne en P. Klingenspoor, die het initiatief tot deze bijeenkomst genomen hadden, welke voor de zeilsport in Amsterdam van groote beteekenis geworden is.

Zoo brak dan de 12de October 1884 aan. Het was heerlijk herfstweder, de zon scheen en er stond een flinke bries.

Om 10 uur kon de admiraal, tot welke functie de heer J. F. H. Herfst benoemd was, het bevel tot afvaren geven; de schepen gingen van den kant en het muziekcors van acht man, dat zich bevond aan boord van de sleepboot Obi, die de jachten zou vergezellen, zette het volkslied in. Zal toen menig hart niet sneller geklopt hebben, toen de zeilen omhoog gingen en de schepen het IJ opkruisten, alle rijk met vlaggen getooid? Daar kwamen de herinneringen aan het admiraalzeilen weder boven!

De vloot bestond uit de
Wilhelmina (boeier) van den heer C. Jaski.
Dolphijn (Noorsche jol) van den heer P. Altink Jr.

Johan (tjotter) van de heeren Gebr. Bastet.
Mignon (boeier) van den heer H. J. van Meeteren.
Lady of the Lake (tjotter) van den heer Von Bokern.

Girofla (centerboard) van den heer P. A. Bundten.
Toddy van den heer J. Boele.

Zeemeeuw (snebbe) van den heer J. F. H. Herfst.
Charlotte (boeier) van den heer J. J. A. H. Clignett.
Hendrika (boeier) van den heer W. Havie.

Herstelling (tjotter) van den heer Carl Jurriens.
Annie (tjotter) van den heer C. A. Volk.

Louise (tjotter) van den heer W. Hultzer Jr.

Op commando van den admiraal werden verschillende manoeuvres uitgevoerd en toen toog men Zaandam-waarts, waarbij geen vaste orde gehouden werd. De vlugge „Girofla” van den heer Bundten, den lateren voorzitter der „Koninklijke”, was dan weder voor, dan weder achter en verwonderde de anderen door haar snelheid en gemakelijkheid van beweging. Maar natuurlijk mocht zij, noch een der overige tochtgenooten het admiraalschip passeeren. De muziek droeg het hare bij tot de feestvreugde en de kapelmeester bleek een virtuoos te zijn, die aan zijn dirigeerstok — een piccolo — de heerlijkste tonen onttrekken kon. De wakkere havenmeester, de heer van de Poll, stoomde met het bootje der havenpolitie een poosje mede, maar wendde den steven, toen hij van het bonte en bewegelijke schouwspel genoten had en keerde overtuigd dat alles in de beste orde verliep, gerust „Torenwaarts”.

Men naderde nu Zaandam vanwaar twee zeilers,

de heer Seijnstra met de „Occasia” en de heer Stam met de „Geertruida”, de Amsterdamsche feestvierders tegemoetkwamen. En weldra ging men aan land om café „de Beurs” in bezit te nemen, waar de inwendige mensch versterkt zou worden. Het vreedzame stadje was door de onzen op stelten gezet en alles was op de been. Ja, de heer Klingspoor, die als secretaris later van den tocht verslag gaf, wil ons doen gelooven, dat de Zaandammers dachten, dat de Onoverwinnelijke Vloot aangekomen en hun laatste uur geslagen was. De muziek ging ook naar „de Beurs” en speelde de populaire wijzen dier dagen, van de vermaarde Sara, die naar 't Panopticum is geweest en wier kleedij in 't ongereede was geraakt, van den heer, die 's avonds zijn deur niet meer uitmag en ter eere van deze en andere bekende persoonlijkheden daverde het gebouw op zijn grondvesten.

Er ontstond kalmte, omdat de heer Jaski het woord nam, die den admiraal dankte voor zijn leiding en de tochtgenooten voor de medewerking. Ook richtte hij een woord van hulde tot de Zaausche heeren. Een van de laatsten en de heeren Herfst, de Bruïne en de voorzitter van „de Amstel”, de heer Hultzer, voerden nog het woord. Zij allen spraken woorden van opwekking en drongen aan op herhaling van dit feest, dat bij allen zoo zeer in den smaak viel. In de vroolijke stemming werd daarop zeer oneerbiedig de admiraal op de schouders in triomf rondgedragen, zoo hoog dat hij zijn hoofd bijna aan een kachelpijp stootte, men voerde een Indiaanschen krijgsdans uit en trok toen Zaan-

dam in met de muziek voorop, hoewel dit eigenlijk verboden was. En alles omtrent Sara kwamen toen de Zaandammers te weten.

„Aan boord” klonk het bevel en men ging huiswaarts. Op den terugtocht kletterden harde buien op de feestgenooten neder, maar de vreugde werd niet verstoord en spoedig brak de zon weder door. Er werd in een cirkel gezeild, en nadat dit een paar maal herhaald was en er bovendien meer manoeuvres uitgevoerd waren, wendde men den steven naar het Tolhuis, waar men afscheid nemen zou. Maar zoo dadelijk ging men niet vaneen en eerst werd het schitterend succes van het feest nog eens geducht besproken en met behulp van geestrijke dranken overdacht en bespeecht. Dit was ook zeer noodzakelijk als tegengif tegen het binnendringen van den killen regen. Tot slot nam de heer Altink het woord, waarbij hij, zooals het eerste jaarverslag zegt: „de Heeren zeilers dankte voor hunne medewerking en hoopte dat uit dezen gezamenlijken zeiltocht eene meerdere verbroedering zoude ontstaan en Amsterdam nog weder eens een Jachthaven aan het IJ zoude bezitten.”

Ieder ging toen aan boord van zijn vaartuig en zette zeil om zijn eigen ligplaats op te zoeken. In een oogenblik was de geheele vloot dus weder verspreid. Maar de dag was niet gemakkelijk vergeten en veel werd er nog nagepraat en over de voorgestelde plannen gedacht. Dezelfde vier heeren, die reeds eenmaal het initiatief genomen hadden, besloten nu in overleg met nog andere liefhebbers, opnieuw allen bijeen te roepen in de Roode Leeuw

en te bespreken hoe aan het IJ een vereeniging gesticht zou kunnen worden. De leiding der vergadering werd aan den heer C. Jaski opgedragen.

Omdat er in de stad al reeds verschillende vereenigingen bestonden en men de krachten niet meer verbrokkelen wilde, besloot men aan de reeds vaak geuite wenschen tot het brengen van eenheid gehoor te geven en een bond op te richten, die de belangen der zeil- en roeisport in het algemeen behartigen zou. Men gaf hem den naam van:
Nationalen Zeil- en Roeibond.

De heeren Jaski, Altink, de Bruïne en Klingenspoor en met hen de heeren Th. van Heemstede Obelt en J. F. H. Herfst werden benoemd om statuten en huishoudelijk reglement op te maken. Iedere vereeniging zou jaarlijks naar gelang van haar ledental procentsgewijs in de kosten bijdragen, die de bond zou besteden voor het houden van meer uitgebreide wedstrijden en feesten.

De heeren togen aan het werk en konden in het begin van 1885 de statuten voorlezen aan de afgevaardigden van zeil- en roeivereenigingen en belangstellenden in de watersport. Men ging tot oprichting over. De bond telde 53 leden. Behalve vereenigingen konden ook personen, die zelf geen lid van een bestaande vereeniging behoefden te zijn, als lid toetreden. De laatsten moesten dan f 20.— contributie betalen. Het spreekt dat dit te hoog gevonden werd en dat hierover gepraat en geklaagd werd. Bij de uitwerking der plannen werd medewerking ondervonden van de zijde dergenen, die in den bond een middel tot verheffing der

watersport zagen en tegenwerking van anderen, die de noodzakelijkheid der nieuwe stichting niet inzagen. Achtte men de voorgangers van nu niet de juiste leiders? Onwaarschijnlijk is het niet om aan te nemen, dat de besturen der vereenigingen aan den Amstel waar roeien en zeilen bloeiden, geen inmenging wenschten van deze zeilers der IJ-zijde en zij niet genegen waren later wellicht hun oppergezag te moeten aanvaarden. En niet vergeten mag worden dat juist in denzelfden tijd de „Koninklijke” voor de roeiers reeds samenwerking en een band bracht. In ieder geval de vrees voor concurrentie liet men varen. Men weigerde den Nationalen Zeil- en Roeibond als een centraliseerend lichaam te erkennen, maar men zou geen bezwaar maken tegen het oprichten eener nieuwe vereeniging.

In dien geest werd besloten door de afgevaardigden (26 Maart).

De statuten werden nu omgewerkt en opnieuw kwam men bijeen in hetzelfde lokaal, waar op 3 April 1885 door de aanwezigen besloten werd op te richten de

Zeilvereeniging „Het IJ”,
die als afzonderlijke en nieuwe vereeniging zou optreden.

Het doel was thans geworden:

- a. de belangen en samenwerking van zeilliefhebbers te bevorderen.
- b. de liefhebberij en kennis van het zeilen en van alles wat op scheepvaart betrekking heeft aan te kweeken.

Door het houden van zeiltochten of feestelijk-



C. Jaski 1885—1888



P. Altink Jr. 1889—1904



E. H. Crone 1905—1918



H. Kersken Hzn. 1919—heden

Voorzitters der Zeilvereeniging „Het IJ”.

heden, als admiraalzeilen, onderlinge wedstrijden (zoo mogelijk ook roeiwedstrijden), ringzeilen, verdere oefeningen voor zeilvaartuigen en door het houden van maandelijksche vergaderingen, dacht men dit doel te kunnen verwezenlijken.

Het lidmaatschap zou nu *f* 10.— voor gewone, en *f* 6.— voor buitenleden bedragen.

Het plan tot stichting van een bond had dus gefaald, omdat de medewerking veel te weinig algemeen was, ondanks het feit, dat een wensch tot samengaan bestond. Verwezenlijkt zou deze voor de zeilers spoedig worden, want na eenige jaren van gemeenschappelijk overleg en samenwerking kwam in 1890 tot stand — als in het vorige hoofdstuk reeds gezegd — de „Verbonden Zeilvereenigingen van Nederland en België.”

Wel was het resultaat van het initiatief, genomen door de vier reeds genoemde heeren, de stichting eener vereeniging; datgene dus wat zij zich ook oorspronkelijk voorgesteld hadden.

Degenen, die op dien 3den April bijeenkwamen, die het niet opgaven, omdat zij begrepen dat slechts door krachtig samenwerken de zeilerij aan het IJ tot nieuwen bloei kon komen, waren de volgende 21 heeren:

I. F. Hulk; W. C. Havie; P. Klingenspoor; Carl Jurrjens; C. H. Hedden; H. G. Koster H. Gzn.; R. Alofsen; J. F. H. Herfst; P. Altink Jr.; C. Jaski; J. Boele; J. F. Bastet Jr.; Ign. Bispinck; A. Loeb; H. A. Brak; Th. v. Heemstede Obelt; J. G. Carst; P. de Bruïne; John F. Hulk; J. Th. C. van Campen; Ch. Bastet.

In dezelfde vergadering werden tot voorzitter, secretaris en penningmeester gekozen resp. de heeren Jaski, Boele en Altink en tot vlootvoogden de heeren J. J. A. H. Clignett, admiraal, H. G. Koster H. Gzn., vice-admiraal en H. Leenhard Avis, schout-bij-nacht. Maar in de eerstvolgende vergadering trokken de heeren Boele en Leenhard Avis zich terug, die in hun functies opgevolgd werden door de heeren Klingenspoor en H. J. van Meeteren. De heeren Herfst, Clignett en J. F. Bastet Jr., die benoemd waren tot commissarissen in het bestuur, zouden tevens de functie van haven-commissarissen op zich nemen.

Het bestuur was gevormd, hoewel dit niet gemakkelijk geweest was uit een klein getal leden. Men kon nu aan het werk gaan.

Met groote kracht en voortvarendheid stak het jeugdig bestuur in zee, dat zich allereerst tot taak stelde het tot stand brengen der havenplannen. Nauwelijks toch hadden de benoemingen plaats gehad of het toog op informatie uit bij de heeren Roëll en J. C. van de Poll, den havenmeester, om te weten te komen, waar de stad een plaats voor een jachthaven zou willen afstaan. Het bleek al dadelijk, dat de beste gelegenheid daartoe was aan den Westerdoksdijk, tusschen den vee-steiger en de zwemschool, die al een veertigtal jaren bestond, in welken hoek reeds enkele jachten ligplaats hadden, o.a. de „Girofla”. Een bezoek aan het stadhuis was van deze bevinding het gevolg en daar bleek den heer Jaski, dat bij het vroede stadsbestuur de plannen in goede aarde vielen.

B. en W. stelden een onderzoek in en zóó snel verliepen de besprekingen, dat in de Mei-vergadering reeds de noodige besluiten genomen konden worden. Blijkens het bestek, dat ook al reeds opgemaakt was, zou de haven aan inrichten en uitdiepen ongeveer *f* 4000.— kosten, waarom een leening aangegaan zou worden groot *f* 4.200.— à 5%, verdeeld in stukken van *f* 50.— met een jaarlijksche aflossing van *f* 200.—. De behoefte aan een haven was zóó sterk en het vuur dat leden en bestuur bezielde zóó groot, dat staande de vergadering het bedrag bijeenkwam niet alleen — waarin de heer H. G. Koster H.G.zn. een groot aandeel had — maar ook werden 14 plaatsen besproken, waardoor grootendeels de exploitatiekosten al gedekt waren.

Naast de plaats waar de haven komen zou, lag de tuin van Café L'IJ, behoorend bij het Zwembad. Het spreekt dat met den eigenaar, den toekomstigen buurman, ook reeds onderhandelingen gevoerd waren. Een moeilijkheid was de kwestie van den toegang naar de haven, die niet anders op te lossen was, dan door het geven van permissie aan de IJ-leden tot het passeeren van den tuin, waarvoor *f* 75.— 's jaars betaald zou worden. Men betrad de haven door een koepel — een tuinhuisje — dat aan den waterkant stond en dat ontruimd en van een doorgang voorzien moest worden, waartoe *f* 175.— betaald zou worden. Ook was de eigenaar niet ongenegen den geheelen tuin aan de vereeniging te verhuren, maar dit deed hij slechts tegen een veel hogere som, aangezien — de heer

B. en W. stelden een onderzoek in en zóó snel verliepen de besprekingen, dat in de Mei-vergadering reeds de noodige besluiten genomen konden worden. Blijkens het bestek, dat ook al reeds opgemaakt was, zou de haven aan inrichten en uitdiepen ongeveer *f* 4000.— kosten, waarom een leening aangegaan zou worden groot *f* 4.200.— à 5%, verdeeld in stukken van *f* 50.— met een jaarlijksche aflossing van *f* 200.—. De behoefte aan een haven was zóó sterk en het vuur dat leden en bestuur bezielde zóó groot, dat staande de vergadering het bedrag bijeenkwam niet alleen — waarin de heer H. G. Koster H.G.zn. een groot aandeel had — maar ook werden 14 plaatsen besproken, waardoor grootendeels de exploitatiekosten al gedekt waren.

Naast de plaats waar de haven komen zou, lag de tuin van Café L'IJ, behoorend bij het Zwembad. Het spreekt dat met den eigenaar, den toekomstigen buurman, ook reeds onderhandelingen gevoerd waren. Een moeilijkheid was de kwestie van den toegang naar de haven, die niet anders op te lossen was, dan door het geven van permissie aan de IJ-leden tot het passeeren van den tuin, waarvoor *f* 75.— 's jaars betaald zou worden. Men betrad de haven door een koepel — een tuinhuisje — dat aan den waterkant stond en dat ontruimd en van een doorgang voorzien moest worden, waartoe *f* 175.— betaald zou worden. Ook was de eigenaar niet ongenegen den geheelen tuin aan de vereeniging te verhuren, maar dit deed hij slechts tegen een veel hoogere som, aangezien — de heer

Zeilvereeniging

de in de haven liggende vaartuigen

NAAM	SOORT	EIGENAAR	NAAM	SOORT	EIGENAAR
ELIZABETH	BOEIER	PALTHUIS	TILLO	RIJSCHIP	A. MADRAM
WILHELMINA	BOEIER	P. SCHWABEL	ZWALW	ONDERBOORD	PALTHUIS
VORREKER	BOEIER	J. SCHWABEL	LINDA	BOEIER	WETHOLE
FLEVO	BOEIER	C. J. J. RIJERS	PLAHL	ONDERBOORD	W. MESSING
BRONSTER	BOEIER	H. DE BEEK	ALIDA	BOEIER	A. HERTEL
WATERLIE	ONDERBOORD	H. J. J. J. J. J.	HARME	BOEIER	W. W. W. W.
ZIJL	BOEIER	H. G. KOSTER	WILJONGER	RIJSCHIP	W. THISSING
WILHELMINA	BOEIER	J. VEER	ONHOUT	SLOEP	H. H. L. O. P. A.
PETERONIA	ONDERBOORD	J. T. J. J. J.	HALPA	ONDERBOORD	C. H. S. T. J. D.
HELENA	ONDERBOORD	J. H. R. T. Z.	NIEP	SLOEP	A. C. C. C. A. T. E.
ONTOEMA	ONDERBOORD	J. J. J. J. J.	MIE HAN	ONDERBOORD	P. G. C. A. S. S. E. R.
JEMO	BOEIER	M. R. M. A. A. L. S.	THORA	RIJSCHIP	H. H. H. H.
VALA	RIJSCHIP	F. K. E. Z. E. R.	ANNA	ONDERBOORD	H. H. H. H.
ADA	ONDERBOORD	J. L. L. L. L.	WILHELMINA	TUETER	H. H. H. H.
TOLE	RIJSCHIP	J. J. J. J. J.	GU A HEM	ONDERBOORD	H. H. H. H.
NETYRA	ONDERBOORD	J. J. J. J. J.	ZELDOW	SLOEP	J. J. J. J. J.
LUHLE	SLOEP	H. H. H. H.	BCTSY	TUETER	H. H. H. H.
THADYGE	ONDERBOORD	J. J. J. J. J.	CADWAGA	TUETER	H. H. H. H.
WILHELMINA	ONDERBOORD	J. J. J. J. J.	MARIA	BOEIER	H. H. H. H.
SIBENE	ONDERBOORD	J. J. J. J. J.			
ORJHE	BOEIER	J. J. J. J. J.			

VEREENIGING DER ONDERBOORDEN

Lijst van vaartuigen, liggende in de jachthaven der Zeilvereeniging „Het IJ” 1903

Klingenspoor deelt het op kiesche wijze mede — „de tuin en koepel hem 's zomersavonds bij maneschijn bijzondere groote voordeelen oplevert.” Kortens werd het havenreglement geredigeerd, waarbij voor de berekening der huur de tonnenmaat als basis aangenomen werd.

De haven ontstond nu binnen enkele maanden. Palen werden geslagen, steigers gemaakt en het duurde niet lang of de jachten konden er ligplaats vinden. Zelfs was in het volgend jaar al uitbreiding noodzakelijk. Er werden toen leuningens gemaakt, men verlengde den steiger langs de zwemschool en aan het einde ervan werd een clublokaaltje geplaatst. Het was het wit geschilderde houten gebouwtje, met groote ramen aan de waterzijde, bestaande uit één vertrek, met waschgelegenheid daarnaast, dat daar tot de verhuizing der IJ-haven in 1919 gestaan heeft. Eerst werd het vaak als bewaarplaats voor materiaal, doch later geheel als vereenigingslokaal voor de leden gebruikt. Met zijn voorgangers aan vroegere jachthavens had het sindsdien gemeen dat het aan heel wat zeilers een genoegelijk samenzijn verschaft heeft, dat er plannen gerijpt zijn voor het maken van reizen, tot het bouwen van schepen en dat er binnen zijn wanden vele onwaarschijnlijke avonturen op het water beschreven zijn, die een niet-zeiler de haren te berge zouden hebben doen rijzen.

Vóór dat verdere feestelijkheden, bijeenkomsten en clubtochten georganiseerd konden worden, bleef er nog een belangrijk ding te doen, n.l. het kiezen van de vlag waaronder de leden zouden varen en

waaronder de vereeniging zich zou vertoonen.

Jammer is het dat notulen, noch jaarverslagen dienaangaande iets vermelden; des te meer is het te waardeeren, dat alweder de heer Carl Jurriens en ook enkele leden uit hun geheugen dit hiaat konden aanvullen.

Spoedig werd men het eens over de voorstelling van de vlag, n.l. een veld in één kleur met witte ruit en daarbinnen de groote IJ, maar niet was dit het geval wat de kleuren betrof. De vlag moest duidelijk onderscheidbaar zijn en ook diende met reeds bestaande vlaggen rekening gehouden te worden, wilden geen op elkander gelijkende banieren ontstaan. „De Hoop” had destijds de stads-kleuren: het rood en zwart tot de hare gemaakt en „de Amstel” had tegenover deze het blauw en het wit gekozen. Men bedacht toen de nationale kleuren in de vlag te brengen, maar ook was er een voorstel voor een groen veld met blauwe IJ. Tenslotte moest de praktijk uitwijzen welk onderwerp het best zou voldoen, om aldus de keuze te bepalen. De ontwerpen werden nu beurtelings geplaatst op de boeien, die lagen voor den veesteiger. Terwijl enkele jachten op eenigen afstand zeilden en verschillende leden en bestuursleden zich dien Zondag na afloop van het zwemmen kalm nederzetten op de steigers van de zwemschool van Harthoorn, beoordeelde ieder welke vlag het best zichtbaar was. Toen zich ontplooidde de roode vlag, met witte ruit, waarin zoo duidelijk uitkomt de groote blauwe IJ, toen was men het dadelijk eens en met groote meerderheid werd besloten

die vlag te kiezen als symbool der vereeniging.

Daarop kwam de vraag aan de orde hoe de band tusschen de zeilers nauwer aangehaald kon worden. De feestelijkheden waren het middel, maar tevens moesten deze dienstbaar gemaakt worden aan de bevordering van de zeilsport. Zoo is er reeds ernstig van gedachten gewisseld in het jaar der oprichting over de nuttigheid van het zeilen in admiraalschap en van de wedstrijden. Voor een openingsfeest werd echter aan het eerste de voorkeur gegeven, waarna de heer Clignett als admiraal het programma en de heer Altink het reglement voor het zeilen onder admiraalschap opstelde. De zaak werd flink aangepakt. Zóó zelfs dat de penningmeester zich bezwaard gevoelde voor zijn kas. Maar de andere bestuursleden waren van oordeel, dat het eerste feest flink moest worden aangepakt, opdat de jonge vereeniging zich alom bekendheid zou verwerven.

Daarin slaagde het bestuur ook volkomen. Begunstigd door schoon weder, helderen zonneshijn en een flinke bries uit het zuid-westen verliep het feest uitnemend. Ja, het zeilen in admiraalschap, dat na zooveel jaren weder eens gedaan zou worden en in eere hersteld werd, was een evenement voor de stad. Het IJ vulde zich met honderden scheepjes van de kleine jol met enkele kijklustigen tot de volgepakte „Ville d'Ostende" van de heeren Kievits en ook de zustervereenigingen toonden haar belangstelling. Daar waren gieken van „de Hoop" en tal van andere gieken en booten op het water.

Zelf had de vereeniging van de heeren Gebr.

Goedkoop de Purmerenderboot Mercurius gehuurd, waar aan boord zich talrijke genoodigden bevonden o.a. de Schout bij Nacht Jhr. Rensselaer Bowier en andere zeeofficieren en wethouder B. H. M. Driessen, die den burgemeester vertegenwoordigde. De kettingboot zwoegde onder den last der liefhebbers, die van het Tolhuis uit het schouwspel gade wilden slaan, en langs de Ruyterkade en op de steigers stond het zwart van menschen; ja zelfs stonden op de daken nieuwsgierigen, die zien wilden hoe het zeilen in admiraalschap wel in zijn werk ging. Het was waarlijk een feest voor Amsterdam; de vereeniging had eer van haar werk.



Gezicht op veesteiger en jachthaven der Zeilvereeniging „Het IJ" 1855-1919 (Overgenomen uit The Port of Amsterdam, publ. by the Municipality of Amsterdam, 1914)



Y-historie is een jaarlijkse special van het Y jaarnaal met verhalen uit het rijke Y-verleden. Als blijk van waardering wordt deze special aan alle Y-Vrijwilligers gestuurd. Andere leden kunnen hem aanschaffen voor € 2,00.

Inhoud van dit nummer:

- Tijdlijn van 137 jaar Y geschiedenis**
- Ernst Crone (1925) over de oprichting van ZV Het Y**